

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat

Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala MEZŐKOVÁCSHÁZA	
Kelt: 2022. Szept. 08.	
11/3-5/2022	ügyiratszám
Előszám:	Előadó: Augu

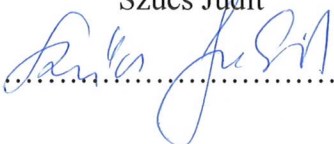
BOROS BÉLA

kirakatrendező-dekorátor, reklámgrafikus, karikatúrista

Mezőkovácsháza települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Szűcs Judit

.....

Mezőkovácsháza, 2022. Mezőkovácsháza, 2022. 07. 20

(P. H.)

Érkezett:	2022. Szept. 08.
Érkeztetési azonosító:	11-9365/2022

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Szűcs Judit

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Szűcs Judit

Levelezési cím: 5800 Mezőkovácsháza Kalocsa Róza utca 31.

Telefonszám: +36304455356

E-mail cím: szszjudy@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Boros Béla kirakatrendező-dekorátor, reklámgrafikus, karikatúrista

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ települési ☐ tájegységi ☐ megyei ☐ külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Boros Béla kirakatrendező-dekorátor, reklámgrafikus, karikaturista. lokálpatrióta
Gyulán született 1942. november 26-án. Általános iskolába Kunágotára járt, majd Mezőkovácsházán, a Hunyadi János Gimnáziumban érettségizett. 1960-ban Budapesten kirakatrendező-dekorátor végzettséget szerzett.

Tanulmányai végeztével Mezőkovácsházán a helyi ÁFÉSZ-nél helyezkedett el. 30 évig dolgozott itt feleségével, Talpai Valériával, akivel 1975-ben kötött házasságot. Két gyermekük született, Mónika és Gábor. Szakmáját inkább tekintette hobbinak, mint munkának.

Sziporkázó ötletei, közéleti bátorsága, kiváló rajzkészsége óriási népszerűséget hozott számára. Nem élt a csábító lehetőségekkel, nem költözött a fővárosba, ám munkássága

révén rövid időn belül országosan ismert és elismert karikaturistává tudott válni, így az ország minden tájáról kapott megrendelést.

A rajzolást a katonaságnál szerette meg, ahol rendszeresen publikált a Hazáért határőrújság humorrovatában. 1962-ben a Néphadsereg Országos Képzőművészeti pályázatán szobrászat és grafika területen is első díjat nyert.

Az ÁFÉSZ Derkovits brigádjával számos országos kirakat rendezési versenyre tervezett és készített kirakatot. 9 esetben ők voltak a legjobbak, munkájukkal első helyezést értek el. Mint reklámgrafikus festett, rajzolt, címkéket, címereket készített.

Karikatúrái jelentek meg a Kincses Kalendárium (1958), Ország-Világ (1958), humormellékletében és a Vicc Szüret (Eger, 1959) újságokban. 1960-tól a Békés Megyei Népújság (később Békés Megyei Hírlap) bedolgozó karikaturistája. Külsősként foglalkoztatta a Ludas Matyi (1967–1968), Magyar Ifjúság (1967–1973), Békéscsabai Szúr (1973), Néplap (1992–93) újságok, továbbá a Szabad Föld, Rádió Újság, Dél-Magyarország, Észak-Magyarország. Majd' minden megyei újságban ismertté váltak egyedi munkái, mint például a Csongrád Megyei Néplap, Petőfi Népe, Somogyi Hírlap, Tolna Megyei Népújság.

Aprólékosan, mívesen kidolgozott képeivel tükröt tartott elénk, s megmutatta hol az igazság, s mily' gyarló a világ - jól megneveztetve mindannyiunkat. Karikatúráira a találó humor mellett a könnyedség volt a jellemző. A műfaj mezőkovácsházi mestere rendszeresen publikált, s bármily sötét volt a világ, a ceruzájával mindig csavart egyet rajta, hogy még a szomorkodókat is mosolyra fakassza. A nyelvi korlátokat is áttörni képes karikatúrái számos országos és nemzetközi rendezvény színvonalát emelték, ahová sokszor visszahívták. Könnyed stílusa mellett alapvetően komoly témákkal foglalkozott.

Gazdag munkásságának egyik kiemelkedő eredménye a drog, az alkohol, a dohányzás és az AIDS elleni küzdelmet hirdető, nagy ívű, a humort és a filozófiát ötvöző karikatúrasorozata volt, melyet kiállításról kiállításra vittek. Ezzel a DADA sorozatával olyan kérdéseket (és válaszokat) volt képes befogadhatóvá tenni az emberek (hangsúlyozottan a fiatalok) számára, melyet korábban többnyire csak didaktikusan, mereven és kioktatón fogalmaztak meg számunkra. Ha valaki egy „görbe tükörrel" a kezében veszi szemügyre e képeket, a humor révén nagy természetességgel juthat el a lényeg felismeréséig. Ráadásul Boros Béla képi nyelvezete olyan, melyet szerte a világon megértének. A Magyar Reklámszövetségnek 1978-tól volt a tagja.

A karikatúrák rajzolása mellett élen járt a festészet, szobrászat, plakettek, céges logók,

makettek, városképi és emlékműtervek elkészítésében is. 2005-ben elkészítette a környékbeli kastélyok, nemesi családok címereit.

Boros Béla több szalon is kötődött Mezőkovácsházához: lelkes támogatója volt a város sportéletének, különösen a labdarúgás fennmaradásáért tett sokat. Egy ideig futballozott a Mezőkovácsházi Torna Egylet csapatában, majd később az MTE vezetőségi tagjává választották. A sportpálya falfestését, cégérét és egyéb tábláit, feliratait is ő készítette. Bár nem kovácsházi születésű volt, az egyik legnagyobb lokálpatriótának tartották. Számtalan konstruktív ötlete volt, melynek megvalósításában is önzetlenül segített.

Elkészítette Mezőkovácsháza város címerének díszesebb változatát, és a Babó-kastély címerét is feltámasztotta. Az ő munkája a helyi gimnázium Hunyadi Krónikája is, mely a Hunyadi-kor szellemiségét idéző díszveretes könyv. A könyv folyamatosan örökíti meg az intézmény életének főbb eseményeit, emléket állítva ezzel az utókor számára. A ballagási ünnepségen az intézmény végzős diákjai e könyv aláírásával zárják középiskolai tanulmányaikat.

A gimnázium aulájának fogadófalára monumentális triptichont készített a névadó Hunyadiak tiszteletére és emlékére, amely az iskola szimbólumává vált. A köztéren felállított üllő és patkó is az ő tervei alapján valósult meg. Megtervezte a város 2 tervezett körforgalmához a szobrokat, - egy kovácsokat ábrázoló szobrot és egy háromalakos női szobor kompozíciót szökőkút formájában.

Az évek alatt gyűjtött kulturális, történeti értékeivel, sajátos, egyéni látásmódjával, javaslataival felbecsülhetetlen támasz volt a város kulturális bizottsága számára. Négyalakos, modern megfogalmazású vadászjelenetet ábrázoló fala a helyi szövetkezet vendéglőjének vadásztermében volt látható. A Mozaik Áruház lépcsőfeljárójának mozaik képe (kissé megfakulva) még ma is látható.

Díjai: Kecskemét Országos pályázat közönségdíj (1981), Magyar Reklámszövetség II. díj (1982). Feleségével 1999-ben vették át munkásságukért az 1994-ben alapított „Mezőkovácsháza Városért” kitüntetést, Udvardy Anikó szobrász alkotását és a díszoklevelet.

Kiállításai: Itthon és külföldön is szerveztek kiállításokat alkotásaiból. Például kiállítással egybekötött szerzői esten mutatkozott be 1967-ben Mezőkovácsházán, 1972-ben Szegeden, 1973-ban Végegyházán és ismét Mezőkovácsházán, 1970-ben és 1975-ben Medgyesegyházán, Nagybánhegyesen 1970-ben.

Vigyázz, a humor mögött pénz van (1968), Arad (önálló karikatúra kiállítás.), 3. Országos

Karikatúra Biennále (Nyíregyháza, 1987). Szekszárd, Orosháza.

Nagy úrt hagyva maga mögött 2010. július 19-én az alkotó örökre megpihent.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Boros Béla több szalon kötődött városunkhoz: lelkes támogatója volt Mezőkovácsháza sportéletének, és habár nem itt született, az egyik legnagyobb lokálpatriótának tartották. Szeretett rajzolni, és mint reklámgrafikus festett, rajzolt, címkéket, címereket készített. A műfaj mezőkovácsházi mestere rendszeresen publikált. A karikatúrák rajzolása mellett élen járt a festészet, szobrászat, plakettek, céges logók, makettek, városképi és emlékműtervek elkészítésében is. Az évek alatt gyűjtött kulturális, történeti értékeivel, sajátos, egyéni látásmódjával, javaslataival felbecsülhetetlen támasz volt a város kulturális bizottsága számára. Gazdag munkásságának egyik kiemelkedő eredménye a drog, az alkohol, a dohányzás és az AIDS elleni küzdelmet hirdető, nagy ívű, a humort és a filozófiát ötvöző karikatúrasorozata volt, melyet kiállításról kiállításra vittek. Ő készítette el Mezőkovácsháza címerének díszesebb változatát és a Babó-kastély címerét is. Méltán büszkék lehetünk rá, emlékét őrizve és ápolva városunk értékei között a helye.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

https://ludasmatyikarikaturistai.blog.hu/2010/04/21/boros_bela

<https://kovikonyvtar.hu/ki-kicsoda/140-boros-bela>

http://www.infobekescsaba.hu/hirek/olvas/buneink_szenvedelyeink

<https://www.police.hu/hirek-es-informaciok/bunmegelozes/aktualis/idosek-vilagnapja-kiallitas-es-tanacsadas-bekes-megyeben>

<https://magyarkarikatura.files.wordpress.com/2016/08/karikatura.pdf>

[https://library.hungaricana.hu/hu/view/BekesMegyeiNepujtag_2005_01/?query=SZO%3D\(k%C3%B6rforgalom\)&pg=410&layout=s](https://library.hungaricana.hu/hu/view/BekesMegyeiNepujtag_2005_01/?query=SZO%3D(k%C3%B6rforgalom)&pg=410&layout=s)

http://www.maroshat.hu/wp-content/pdf/varos_kituntett.pdf

<https://www.beol.hu/kultura-bekes/2010/07/elhunyt-boros-bela-karikaturista>

http://hir6.hu/cikk/44497/100720_elhunyt_boros_bela

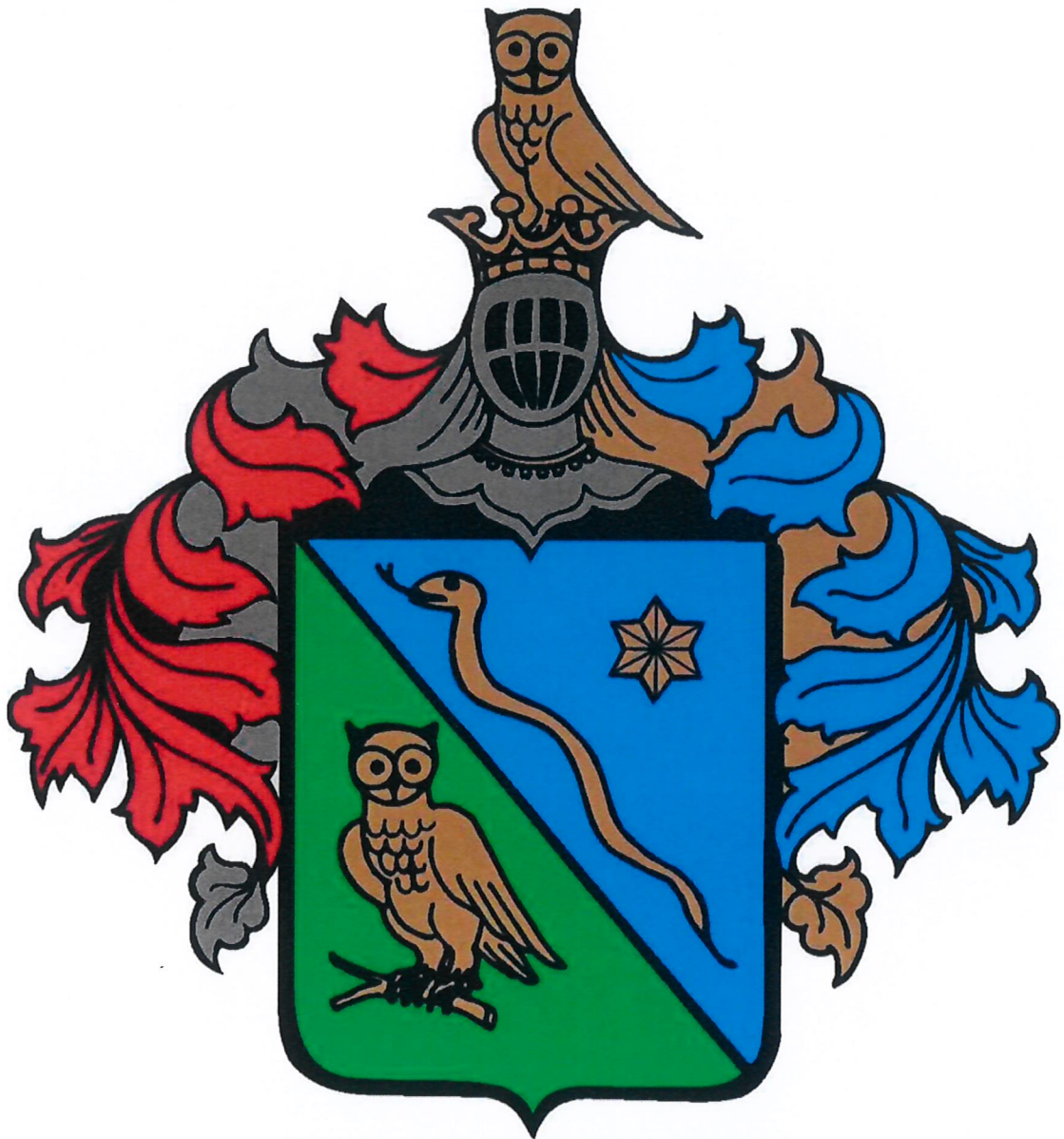
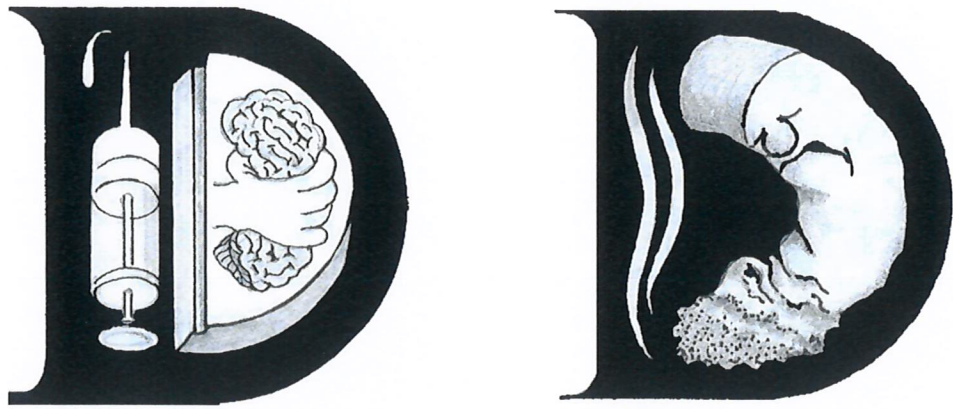
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: www.mezokovacshaza.hu

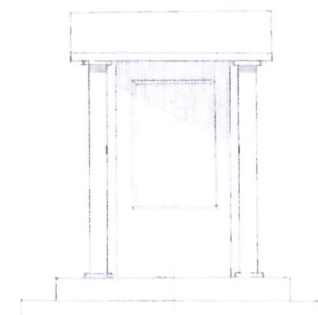
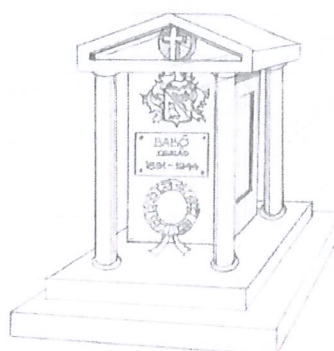
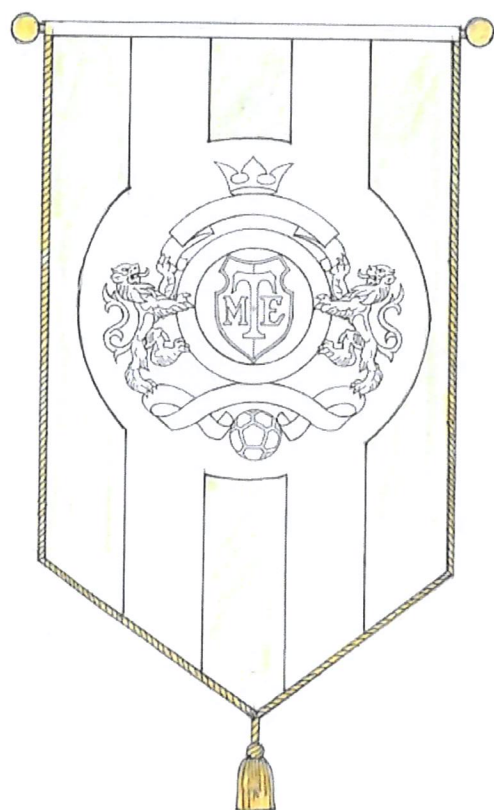
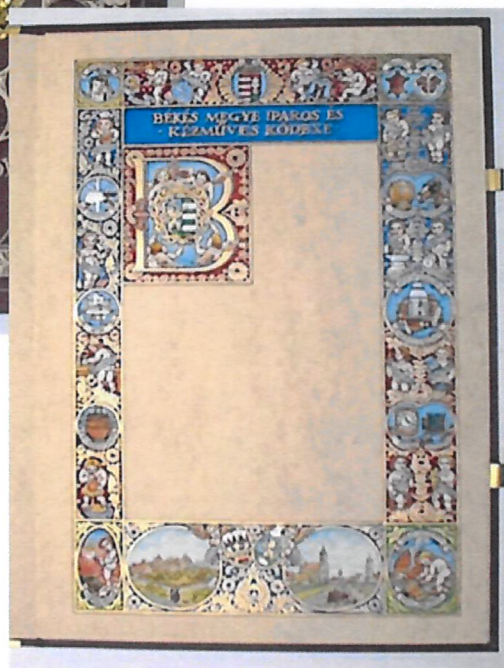
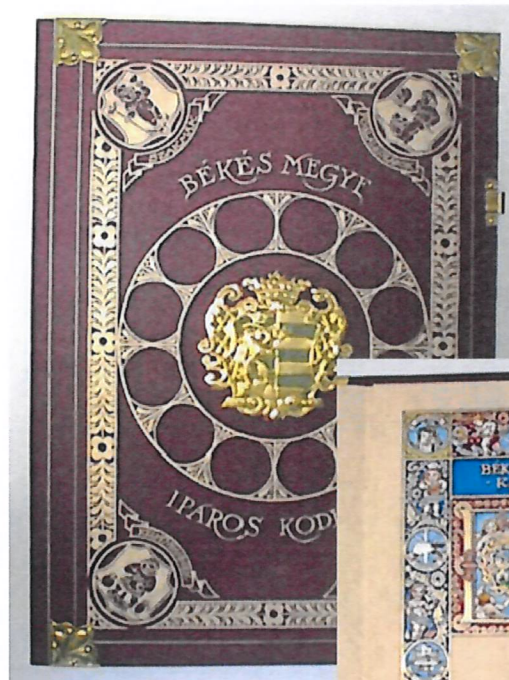
III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja

FŐBÉLTŐK: PÁNYI ÉVA

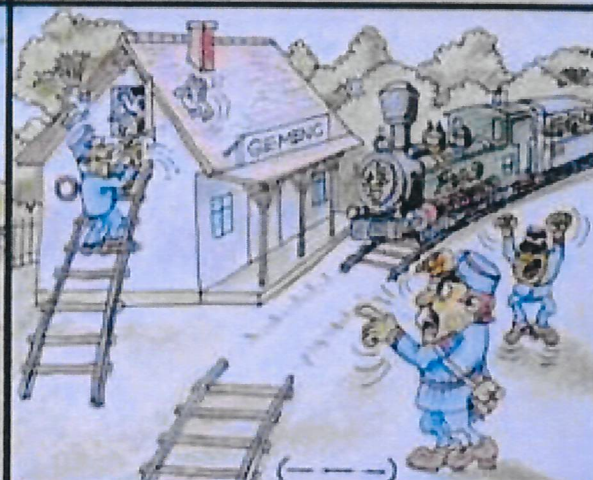
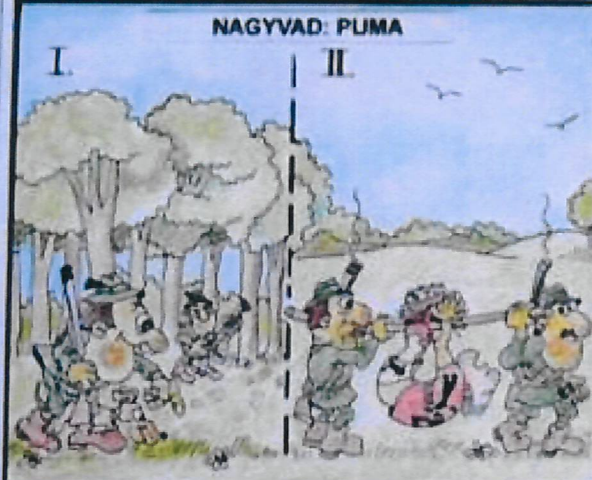
JULIUSI SZARVASBÖGÉS?

KEZDŐ TÜRISTA

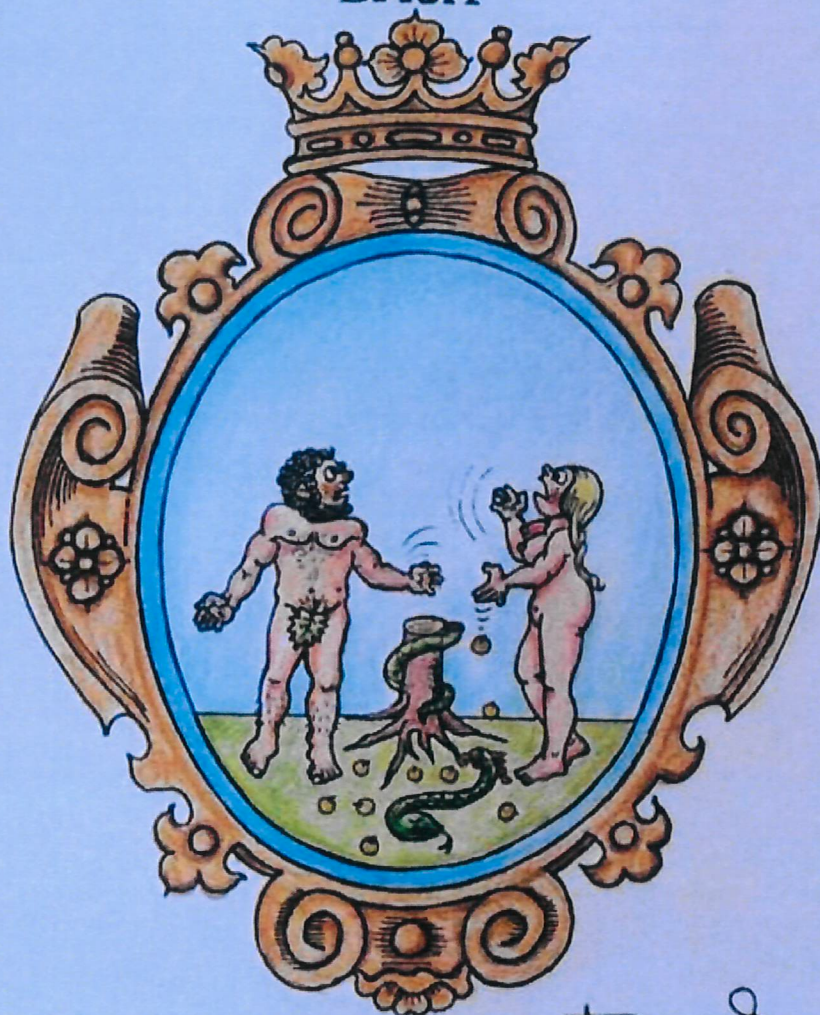

NAGYVAD: PUMA

BAJA

Bács-Bonyhád

MÁR NEMCSAK A GEMENCI ERDŐBŐL LOPJÁK A FÁT

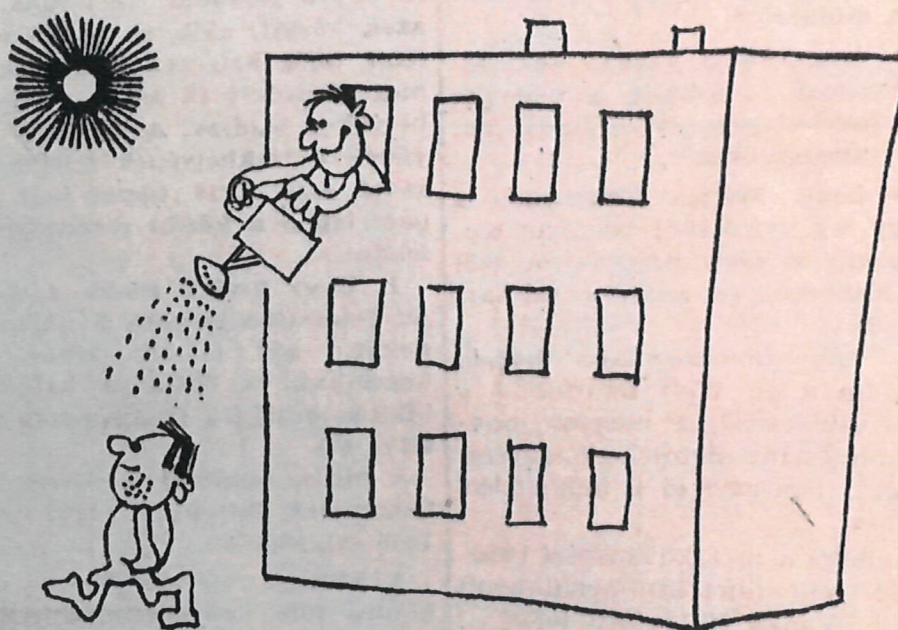
A "RÓZSEHORDÓ" ŐREG NÉNE ÉS ÖZKÉJE

(ALLA SZIKRÁCSY N.)

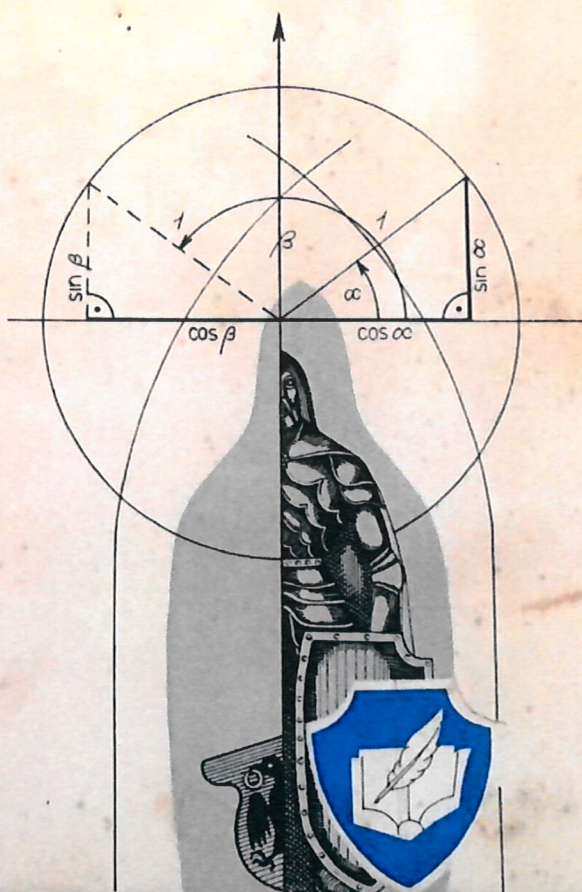
Mezőkovácsháza fürdőváros

(Boros Béla karikatúrája)

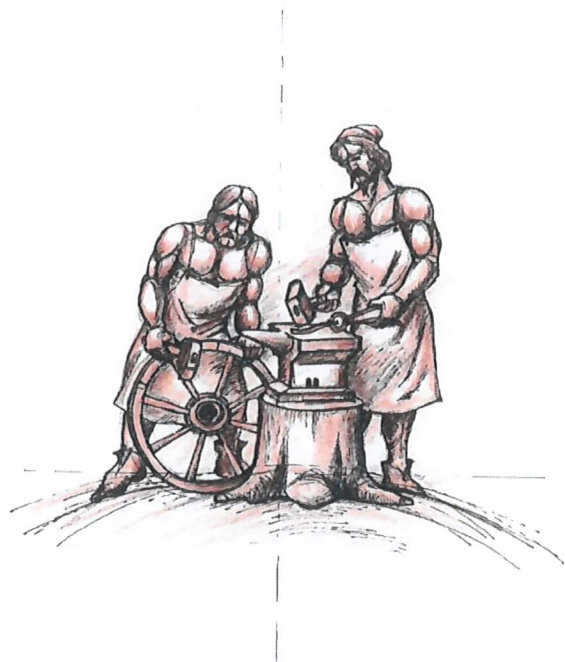
'52 '77

EMLEKKÖNYV

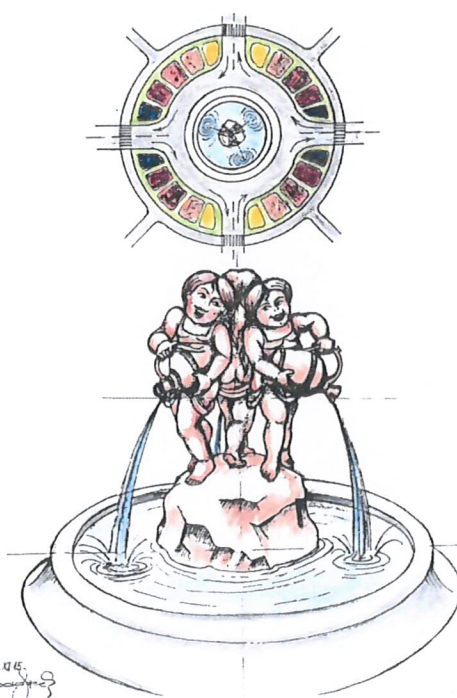
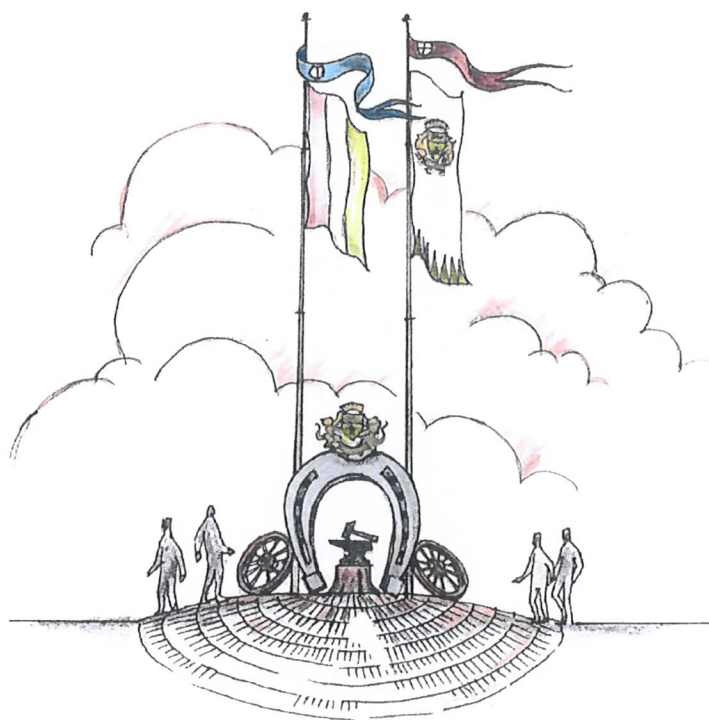
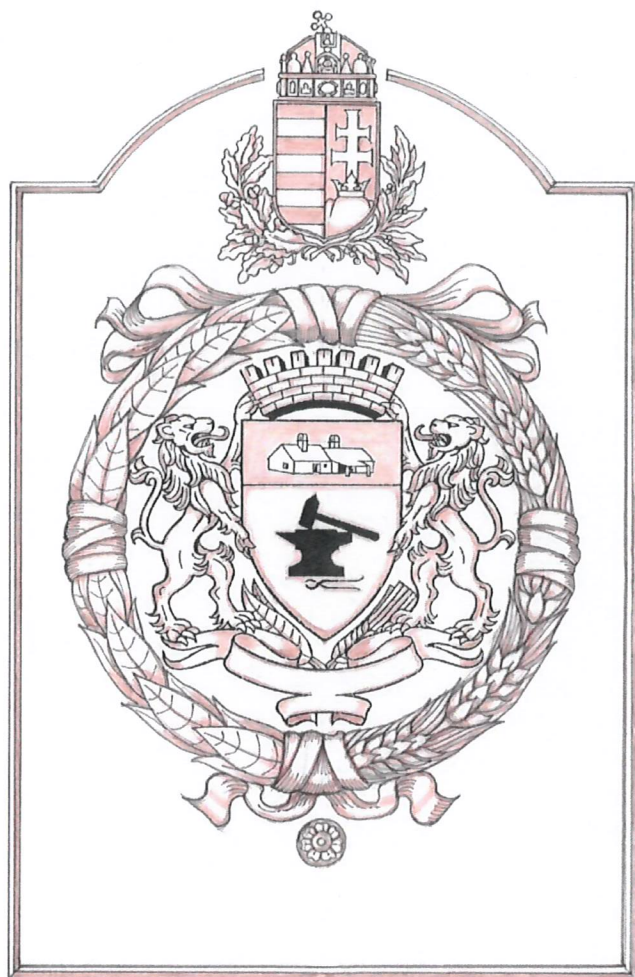

HUNYADI JÁNOS GIMNÁZIUM MEZŐKOVÁCSHÁZA

МЕЗНАЧАВАННЯ:
КОРЕКЦІЯ
2003. XII. I.

2002. XII. I.

2002. XII. I.

1403-BAN MÁTYÁS KIRALY MEZŐVÁROSI RANGGA EMELI HOVÁCSHÁZAT.
A TELEPÜLÉS JÁRVÁDI EGYETEMHOVÁCSÁIRÓL NAPTÁ A NEVEL.

Ajánlás

Boros Béla kirakatrendező-dekoratőr, reklámgrafikus, karikatúrista

Mezőkovácsháza települési értéktárba történő felvételéhez

Tisztelt Értéktár Bizottság!

Boros Béláné Talpai Valéria vagyok, a néhai Boros Béla felesége és két gyermekének anyja. 1975-től 2010-ig együtt éltem és együtt dolgozhattam egy nem mindennapi tehetséggel megáldott, de ugyanakkor szuperérzékeny művészemmel.

Béla egyszerre volt karikatúrista, grafikus, festő és kirakatrendező egy személyben. Lokálpatriótaként mindig azon munkálkodott, hogy szűkebb és tágabb környezetét szépítse, alakítsa. Lásd keze nyomát a Mozaik Áruházban, Hunyadi János Gimnáziumban, számos városcímerben és nemzetközi logóban, karikatúráit különböző újságokban.)

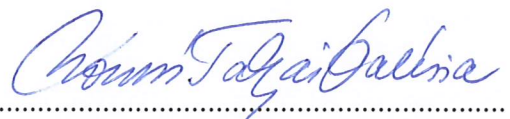
Közvetlen volt és barátságos, szerette az embereket és tehetségét igyekezett arra is használni, hogy óvja, védje a fiatal korosztályt a káros hatásoktól (DADA karikatúra sorozatával) és az idősebb korosztályt a kiszolgáltatottságtól. (Idős ember nem fél ember sorozatával.)

Alkotásaival számos díjat nyert, munkáját elismerték és értékelték, ő maga viszont mindig szerény maradt, ugyanakkor értékes tagja Mezőkovácsházának.

Felsorolni sem tudom mindazt az érdemet, ami miatt csak ajánlani tudom az Értéktárba kerülését.

Mezőkovácsháza, 2022. július 28.

Tisztelettel:

Boros Béláné Talpai Valéria

Tisztelt Csepreghy Elemér Polgármester Úr!

A Mezőkovácsházi Települési Értéktár elnökének, Albertus László Istvánnak a megbízásából mellékelten megküldöm az értéktárba beérkezett javaslatokat, ajánlásaikkal.

Beérkezett javaslatok:

- Boros Béla munkássága
- Meleg vizű kút
- Babó-kápolna

Mezőkovácsháza, 2022. szeptember 7.

Tisztelettel:

Szőke Mónika